

Akademia Nauk Stosowanych
im. Hipolita Cegielskiego w Gnieźnie Uczelnia Państwowa

SYLABUS

Pozycja przedmiotu w planie:		R.II/S4-1
1. OGÓLNY OPIS PRZEDMIOTU		
1	Nazwa modułu	Moduł kierunkowy obieralny
2	Nazwa przedmiotu	OCHRONA ZASOBÓW NATURALNYCH I ŚRODOWISKA
3	Kierunek studiów	ZARZĄDZANIE I INŻYNIERIA PRODUKCJI
4	Poziom studiów	PIERWSZY
5	Forma studiów	STACJONARNE
6	Profil studiów	PRAKTYCZNY
7	Rok studiów	DRUGI
8	Semestr przedmiotu	CZWARTY
9	Jednostka prowadząca kierunek studiów	INSTYTUT NAUK TECHNICZNYCH
10	Liczba punktów ECTS	3
11	Sposób zaliczenia:	WYKŁADY: pisemny test zaliczeniowy wyboru jednokrotnego i/lub wielokrotnego i/lub pytania otwarte LABORATORIUM: zaliczenia pisemne ze zdobytych ocen częściowych za kolokwia i opracowane protokoły
12	Imię i nazwisko nauczyciela (li) akademickiego (ich), stopień lub tytuł naukowy, adres e-mail	dr n. farm. Agnieszka Matłoka a.matloka@ans-gniezno.edu.pl
13	Imię i nazwisko koordynatora(ów) przedmiotu, stopień lub tytuł naukowy, adres e-mail	dr n. farm. Agnieszka Matłoka a.matloka@ans-gniezno.edu.pl
14	Język wykładowy	polski
15	Tryb prowadzenia zajęć	stacjonarny
16	Sposób prowadzenia zajęć	Wykłady: symultaniczny w kontakcie Laboratorium: symultaniczny w kontakcie
17	Narzędzia informatyczne wykorzystywane do prowadzenia zajęć, udostępniania materiałów i komunikacji ze studentami	PowerPoint;
15	Przedmioty wprowadzające	Elementy matematyki
16	Wymagania wstępne	1. elementy ekologii i ochrony środowiska 2.
17	Cele przedmiotu:	
C1		Celem przedmiotu jest zapoznanie studentów z podstawowymi pojęciami związanymi z ochroną środowiska, z zanieczyszczeniami atmosfery, gleby i wód; pochodzeniem wybranych zanieczyszczeń; z monitoringiem środowiska; z wybranymi metodami oznaczenia zanieczyszczeń w próbkach wody; ; z monitoringiem środowiska: gleby, wód ,atmosfery; z wybranymi metodami oznaczenia zanieczyszczeń w próbkach wody; zapoznanie z wybranymi nowoczesnymi metodami usuwania zanieczyszczeń ze środowiska na podstawie aktualnych doniesień publikowanych w czasopiśmie
C2		

C3		
18	Forma zajęć, liczba godzin wymagająca bezpośredniego udziału nauczyciela akademickiego, liczba godzin nakładu pracy studenta	
	Forma zajęć	Liczba godzin
	1. WYKŁADY	30
	2. LABORATORIUM	15
	3.	
	Suma godzin	45
lp.	Całkowity nakład pracy studenta	
1.	Nakład pracy związany z zajęciami wymagającymi bezpośredniego udziału nauczyciela akademickiego wynosi:	Godzinowe obciążenie studenta
	Udział w wykładach 30	50 godzin
	Udział w laboratorium 15	
	Udział w konsultacjach 5	
	Nakład pracy związany z zajęciami wymagającymi bezpośredniego udziału nauczyciela akademickiego wynosi 50 godzin, co odpowiada 2 punktom ECTS.	
2	Bilans nakładu pracy studenta: 1. przygotowanie studenta z teorii do zaliczenia wykładów 10 3. przygotowanie do zaliczeń z laboratorium 10 4. poszerzanie zdobytej wiedzy o źródła literaturowe 10 Łączny nakład pracy studenta wynosi 30 godzin, co odpowiada 1 punktom ECTS.	30 godzin
3	Łączny nakład pracy studenta (pozycja 1+2)	80 godzin
4	Punkty ECTS za przedmiot	3 ECTS
5	Liczba punktów ECTS, którą student musi osiągnąć w ramach zajęć o charakterze praktycznym w tym zajęć laboratoryjnych, warsztatowych, projektowych	1 ECTS
Efekty uczenia się - wiedza	K_W01; P6S_WG Zna podstawowe metody uczenia się i wnioskowania. Ma podstawową wiedzę niezbędną do rozumienia społecznych i filozoficznych uwarunkowań działalności inżynierskiej K_W02; P6S_WG Ma elementarną wiedzę z zakresu formułowania problemów badawczych, metod, technik i narzędzi badawczych stosowanych w naukach inżyniersko-technicznych.	
Efekty uczenia się - umiejętności	K_U01 P6S_UW Potrafi pozyskiwać, gromadzić, przetwarzać, interpretować informacje i teksty zarówno humanistyczne jak i inżyniersko-techniczne z różnych źródeł w języku polskim lub obcym, potrafi dokonywać ich interpretacji, wyciągać i formułować wnioski, uzasadniać opinie na ich temat i je prezentować. Potrafi komunikować się w sposób klarowny i zwięzły, zna reguły komunikacji i zagrożenia w procesie komunikowania się. Potrafi argumentować. K_U05 P6S_UW P6S_UU Posiada umiejętność samokształcenia się, m.in. w celu podnoszenia kompetencji zawodowych, z użyciem nowoczesnych narzędzi dydaktycznych, takich jak zdalne wykłady, strony internetowe, programy dydaktyczne oraz książki elektroniczne.	

Efekty uczenia się – kompetencje społeczne	<p>K_K04 P6S_KK Potrafi podnosić swoje kwalifikacje i kompetencje rozumie konieczność permanentnego dokształcania się. Zasięga opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu.</p> <p>K_K05 P6S_KK; P6S_KO; P6S_KR Jest świadom ograniczeń własnej wiedzy i umiejętności, potrafi krytycznie spojrzeć na efekty własnej pracy i podnosić jej efektywność, jest gotów do ponoszenia odpowiedzialności za przydzielony odcinek zadań. Wykazuje wysoki poziom tolerancji dla odmiennych poglądów.</p>
--	---

2. TREŚCI PROGRAMOWE ODNIESIONE DO EFEKTÓW UCZENIA SIĘ		
Forma zajęć	Treści programowe	liczba godzin
Forma: WYKŁADY		
1	Wprowadzenie do zajęć laboratoryjnych – zapoznanie studentów z zasadą metody miareczkowania klasycznego w oznaczaniu kationów i anionów, związków chemicznych; metodą miareczkowania konduktometrycznego – zasadą jej stosowania, sporządzania wykresów; podstawą obliczeń	2
2	Wprowadzenie do zajęć laboratoryjnych – zapoznanie studentów z zasadą metody spektrofotometrii UV-VIS i jej zastosowań w analizie jakościowej i ilościowej do oznaczania zanieczyszczeń w próbkach ciekłych	2
3	Monitoring powietrza atmosferycznego; emisja, imisja, emisja niska, emisja wysoka, depozycja kwaśna, depozycja sucha, wartość odniesienia;; metody monitorowania zagrożeń powietrza atmosferycznego, związki mające wpływ na zakwaszenie opadów SO ₂ , NO _x , biowskaźniki zanieczyszczenia; metody oceny stopnia zanieczyszczenia środowiska	3
4	Zanieczyszczenia gazowe atmosfery LZO i zanieczyszczenia wtórne; ciała stałe, ciecze w postaci kropeł, zanieczyszczenia biologiczne; źródła zanieczyszczeń naturalne i pochodzenia antropogenicznego; pyły i ich podział; smog i jego rodzaje	3
5	Indeks jakości powietrza; fajerwerki jako zanieczyszczenie powietrza atmosferycznego; hałas jako zanieczyszczenie powietrza, jego źródła, metody pomiarów, stan klimatu akustycznego w Polsce; gazy cieplarniane; czysta energia	5
6	Źródła zanieczyszczeń powietrza rtęcią i jej źródła, ocena zanieczyszczeń rtęcią w Polsce	2
7	Hałas jako źródło zanieczyszczenia powietrza; jego źródła, metody pomiarów; stan klimatu akustycznego w Polsce	3
8	Rodzaje próbek środowiskowych; próbki gleby; źródła zanieczyszczenia gleby i ziemi; metale ciężkie, wybrane związki organiczne WWA, PCB, azot mineralny	2
9	zanieczyszczenia wody przez związki nieorganiczne wybrane jony metali i aniony, metale ciężkie, i organiczne: fenole, WWA, (nowe technologie w usuwaniu WWA ze ścieków; ; wody opadowe, wody powierzchniowe; naturalne i ścieki; ; klasy czystości wód; zanieczyszczenia wód przez mikroplastik;	3
10	Wybrane doniesienia w aktualnych publikacjach w ochronie środowiska np. mikroplastik zanieczyszczenie globalne środowiska i wód; analiza zanieczyszczeń związkami ołowiu środowiska;	4
11	Zaliczenie pisemne - test	1
Forma: LABORATORIUM		
1	Cw.1. Przepisy BHP, p.poż, sprzęt laboratoryjny. Oznaczanie fenolu w wodzie metodą miareczkowania klasycznego i porównanie wyników z normami z obowiązujących ustaw	3
2	Cw.2. Ilościowe oznaczanie jonów żelaza (III)w reakcji z rodankami metodą spektrofotometryczną UV-VIS i/lub oznaczanie jonów chromu (VI) w reakcji z difenylokarbazydem metodą spektrofotometryczną UV-VIS w oparciu o krzywą wzorcową – wykorzystanie spektrofotometru Jasco V-630 i Spekol-11 i porównanie wyników z normami z obowiązujących ustaw; analiza jakościowa na wybranych reakcjach charakterystycznych	3
3	Cw.3. Badanie wybranych parametrów fizykochemicznych próbek wód spożywczych,	3

	deszczówki, powierzchniowych, wodociągowych takich jak pH, mętności, wybranych kationów i anionów ilościowo za pomocą odpowiedniej aparatury: mętnościomierz spektrofotometr SLANDI + zestawy testów - i porównanie wyników z normami z obowiązujących ustaw	
4	Cw.4. Identyfikacja substancji organicznych zanieczyszczających próbki wody lekami (ibuprofenem, naproxenem, aspiryną) oraz polietyloglikolami o różnych masach cząsteczkowych – identyfikacja zanieczyszczeń techniką rozdzielania mieszanin za pomocą TLC cieczowej chromatografii cienkowarstwowej	3
5	Ćw.5. Ilościowe oznaczanie chlorków w wodzie metodą miareczkowania klasycznego – metoda Mohra; metodą instrumentalną - miareczkowanie konduktometryczne - i porównanie wyników z normami z obowiązujących ustaw; wybrane reakcje charakterystyczne w analizie jakościowej	3

3. LITERATURA	
Literatura podstawowa	<p>1). Piotr Stepnowski, Elżbieta Synak, Beata Szafranek, Zbigniew Kaczyński; Monitoring i analityka zanieczyszczeń w środowisku; Wyd. Uniwersytet Gdański 2010 lub nowsze</p> <p>2). Walenty Szczepaniak; Metody instrumentalne w analizie chemicznej, Wyd. Naukowe PWN 2002 lub nowsze</p> <p>3). Jerzy Minczewski, Zygmunt Marczenko; Chemia analityczna 2. Chemiczne metody analizy ilościowej; Wyd. Naukowe PWN 200</p>
Literatura uzupełniająca	<p>1) Andrzej Cygański; Chemiczne metody analizy ilościowej; Wydawnictwo Naukowo-Techniczne, 1999 lub nowsze</p> <p>2) Pod red. Prof. Macieja Nowickiego; Miliard na środowisko – 10 lat Ekofunduszu 2002</p>

4. METODY DYDAKTYCZNE	
Forma	Metody dydaktyczne
Wykład	Metody podające - wykład informacyjny, , opowiadanie Metody eksponujące (pokaz, prezentacja multimedialna on-line MStTeams, pomoce dydaktyczne zamieszczone na platformie e-learningowej Moodle).
Laboratorium	Metody poszukujące – obliczenia , dyskusja, wnioskowanie, zajęcia w kontakcie
...	

5. METODY I KRYTERIA OCENIANIA															
Forma zajęć: WYKŁADY	Forma zaliczenia: test zaliczeniowy jedno i/lub wielokrotnego wyboru i/lub do uzupełnienia treści czy wyjaśnienia terminologii, definicji														
<p>Uzyskane punkty są przeliczane na oceny według następującej skali:</p> <table border="1"> <tr> <td>Procent punktów</td> <td>Ocena</td> </tr> <tr> <td>91-100%</td> <td>Bardzo dobry</td> </tr> <tr> <td>85-90%</td> <td>Dobry plus</td> </tr> <tr> <td>76-84%</td> <td>Dobry</td> </tr> <tr> <td>66-75%</td> <td>Dostateczny plus</td> </tr> <tr> <td>51-65%</td> <td>Dostateczny</td> </tr> <tr> <td>0-50%</td> <td>Niedostateczny</td> </tr> </table>		Procent punktów	Ocena	91-100%	Bardzo dobry	85-90%	Dobry plus	76-84%	Dobry	66-75%	Dostateczny plus	51-65%	Dostateczny	0-50%	Niedostateczny
Procent punktów	Ocena														
91-100%	Bardzo dobry														
85-90%	Dobry plus														
76-84%	Dobry														
66-75%	Dostateczny plus														
51-65%	Dostateczny														
0-50%	Niedostateczny														
Opis: Z wykładów teoria w formie pisemnej; testu zaliczeniowego jedno i/lub wielokrotnego wyboru i/lub do uzupełnienia															
Forma zajęć: LABORATORIUM	Forma zaliczenia: kolokwium pisemne z danego ćwiczenia + protokół opracowanie części eksperymentalnej wykonanego ćwiczenia i sformułowane wnioski														

Uzyskane punkty są przeliczane na oceny według następującej skali:	
Procent punktów	Ocena
91-100%	Bardzo dobry
85-90%	Dobry plus
76-84%	Dobry
66-75%	Dostateczny plus
51-65%	Dostateczny
0-50%	Niedostateczny
Opis: kolokwium pisemne do 5 pytań z danego ćwiczenia + protokół opracowanie części eksperymentalnej wykonanego ćwiczenia, obliczenia, wyniki porównane z danymi literaturowymi i sformułowane wnioski	
Warunkiem zaliczenia przedmiotu jest pozytywna ocena z wykładu i laboratorium	

Zatwierdzenie karty opisu zajęć		
	Stanowisko	Podpis
	Tytuł/stopień naukowy, imię nazwisko	
Opracował	dr n. farm. Agnieszka Matłoka	
Zatwierdził	Dyrektor Instytutu Nauk Technicznych	